

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Podstawy językoznawstwa ogólnego - ćwiczenia		9.0.6315	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Rosjoznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Urszula Patocka-Sigłowy, profesor uczelni; dr Wanda Stec; dr Tatiana Kananowicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Ćw. audytoryjne		15 godzin - aktywne uczestnictwo w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - praca własna studenta (opracowanie literatury przedmiotu, przygotowanie do zadań realizowanych w trakcie zajęć)	
zajęcia w sali dydaktycznej		Razem: 25 godzin = 1 ECTS.	
Liczba godzin			
Ćw. audytoryjne: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Rozwiązywanie zadań		Formy zaliczenia	
		ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie ćwiczeń na podstawie:	
		• aktywności na zajęciach - 30%, • wykonania zadań wskazanych przez prowadzącego - 70%.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	zadania realizowane w trakcie semestru	dyskusja moderowana na zajęciach
	Wiedza	
K_W01	X	
K_W08	X	
K_W09	X	
K_W12	X	
	Umiejętności	
K_U01	X	
K_U02	X	X
K_U06	X	X
K_U08	X	X
	Kompetencje społeczne	
K_K04	X	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z historią badań nad językiem i podstawowymi zagadnieniami, poruszonymi w obrębie dzisiejszych badań lingwistycznych. Wskazanie tematów badawczych. Zainteresowanie studentów językoznawstwem jako nauką stale rozwijającą się i podejmującą coraz to nowe tematy, tworzącą nowe metodologie, ale jednocześnie ukazanie tematów klasycznych. Zwrócenie uwagi na jego historię, podziały i przedmiot badań, różnicowanie języka (pod względem stylistycznym, geograficznym i socjalnym) i jego funkcje w obrębie danej społeczności lub narodowości. Kształcenie umiejętności analizy warsztatu językoznawcy.

Treści programowe

Funkcje języka i wypowiedzi. System i podsystemy języka – części składowe systemu języka. Znaczenie w języku naturalnym: zakres znaczeniowy, treść znaczeniowa, konotacje; pojęcie i typy wieloznaczności; relacje znaczeniowe między wyrazami. Wewnętrzne różnicowanie języka: odmiany języka; różnicowanie regionalne języka; odmiany środowiskowe języka; odmiany funkcjonalne języka, norma językowa i błąd językowy, pojęcie poprawności językowej, kultura języka. Kontakty między językami: zjawisko interferencji językowej; zapożyczenia leksykalne (przyczyny zapożyczeń, przedmiot zapożyczenia, stopień przyswajania elementów zapożyczonych). Związki językoznawstwa z innymi naukami.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć****A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- Aitchinson J., Ssak, który mówi, Warszawa 1991.
- Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Wrocław 1993.
- Encyklopedia języka polskiego, Warszawa 2002.
- Fisiak J., Wstęp do współczesnych teorii językoznawczych, Warszawa 1993.
- Furdal A., Językoznawstwo otwarte, Wrocław 2004.
- Grzegorzczkowska R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.
- Ivić M., Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975.
- Jakobson R., W poszukiwaniu istoty języka, Warszawa 1989.
- Łuczyński E., J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia, Gdańsk 1999.
- Milewski T., Językoznawstwo, Warszawa 1979.
- Tabakowska E., Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego, Kraków 1995.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Anusiewicz J. Lingwistyka kulturowa. Zarys problematyki, Wrocław 1995.
- Bobrowski I. Zaproszenie do językoznawstwa, Kraków 1999.
- Chomsky N. Zagadnienia teorii składni, przeł. Ireneusz Jakubczak, Wrocław 1982.
- de Saussure F. Kurs językoznawstwa ogólnego, przeł. K. Kasprzyk, Warszawa 2002.
- Eco U., Pejzaż semiotyczny, Warszawa 1972.
- Językoznawstwo kognitywne. Wybór tekstów, pod red. W. Kubińskiego, R. Kalisza, E. Modrzejewskiej, Gdańsk 1998.
- Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów, red. H. Kurkowska i A. Weinsberg, Warszawa 1979.
- Lakoff G., M. Johnson, Metafory w naszym życiu, tłumaczył T. Krzeszowski, Warszawa 1988.

- Ożóg K. Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia, Rzeszów 2001.
- Searle J. R. Czynności mowy. Rozważania z filozofii języka, Warszawa 1987.
- Weinsberg A. Językoznawstwo ogólne, Warszawa 1983.
- Wierzbicka A. Język – umysł – kultura, wybór prac pod red. J. Bartmińskiego, Warszawa 1999.
- Wierzbicka A. Semantyka. Jednostki elementarne i uniwersalne, Lublin 2006.

Prowadzący każdorazowo uaktualnia obowiązujący zestaw literatury przedmiotu.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W01, K_W08, K_W09, K_W12 K_U01, K_U02, K_U06, K_U08 K_K04	Wiedza K_W01, K_W08, K_W09, K_W12 Student/ka: • wymienia najważniejsze etapy badań nad językiem (K_W12), • potrafi wskazać źródła i omówić genezę lingwistyki (K_W12), • nazywa i charakteryzuje wspólne pola badawcze, umie znaleźć najważniejsze nauki współpracujące z językoznawstwem (K_W08, K_W09), • potrafi wskazać i omówić podstawowe zagadnienia związane z warsztatem językoznawcy (K_W01), • zna i rozumie podstawowe metody badawcze lingwistyki klasycznej (potrafi je omówić, podając nazwiska badaczy, literaturę) oraz umie nazwać (wskazując ideę, nazwiska, prace) nowsze metody badawcze (K_W09, K_W12), • wyciąga proste wnioski na temat ewolucyjności badań nad językiem (K_W12). Umiejętności K_U01, K_U02, K_U06, K_U08 Student/ka: • umie znaleźć w różnego typu źródłach wiadomości o badaniach nad językiem; selekcjonuje owe źródła pod względem wartości merytorycznej (K_U01), • znając wartość źródeł i wyszukanych materiałów, umie je posegregować, uporządkować, a następnie zaprezentować wyniki swoich poszukiwań (K_U01, K_U02), • posługuje się pojęciami z zakresu wiedzy o badaniach nad językiem (K_U02), • wyprowadza wnioski z przeczytanych tekstów językoznawczych, wykorzystując zdobytą wiedzę teoretyczną (K_U01, K_U08), • porównuje różne pola badawcze językoznawstwa, szkoły, kierunki niektórych zmian językowych w wybranych językach (K_U02, K_U08). Kompetencje społeczne (postawy) K_K04 Student/ka: • samodzielnie podejmuje proste działania badawcze (K_K04).
Kontakt urszula.patocka@ug.edu.pl	